

Załącznik do zarządzenia
Dyrektora Żłobka Miejskiego Nr 1 w Dzierżoniowie
z dnia...

Plan Opiekuńczo - Wychowawczo i Edukacyjny
Żłobka Miejskiego nr 1
w Dzierżoniowie

Spis treści

Preambuła.....	3
1. Podstawy prawne.....	4
2. Słownik pojęć.....	4
3. Standardy opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3.....	5
4. Cele Opiekuńczo-Wychowawczo-Edukacyjne.....	5
5. Metody pracy z dziećmi.....	6
6. Harmonogram dnia.....	7
7. Planowane aktywności.....	9
8. Wizytówka placówki.....	11
9. Aranżowanie przestrzeni w placówce.....	12
10. Przepisy końcowe.....	12

Preambuła

Podstawowym celem działalności placówki jest wspieranie rodziców w opiece i wychowaniu dzieci, ze szczególnym naciskiem na zapewnienie dzieciom możliwości uczenia się poprzez zabawę oraz profesjonalnej opieki w czasie, gdy rodzice nie mogą jej sprawować osobiście.

W pracy personel placówki dąży do stworzenia warunków bytowych zbliżonych do domowych, gdzie każde dziecko otrzymuje właściwą opiekę pielęgnacyjną i edukacyjną, dostosowaną do jego indywidualnych potrzeb. Każde dziecko jest niepowtarzalną jednostką, zasługującą na indywidualne podejście i wsparcie w rozwoju.

Personel wspiera dzieci w rozwoju psychomotorycznym i społecznym, pomagając im zdobywać nowe umiejętności tym pracę w grupie, nawiązywanie relacji z innymi dziećmi oraz umiejętność samodzielnej zabawy. Zajęcia opiekuńczo – wychowawcze i edukacyjne organizowane w placówce są dostosowane do wieku i możliwości rozwojowych dzieci, przy czym szczególną uwagę zwraca się na potrzeby dzieci z niepełnosprawnością oraz dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym, pochodzących z rodzin należących do mniejszości narodowych lub etnicznych, dzieci z rodzin zróżnicowanych językowo i kulturowo, dzieci z rodzin migrantów oraz dzieci wymagających szczególnej opieki.

Działalność placówki opiera się na jasno określonych podstawach prawnych i merytorycznych, które zapewniają spójność działań całego zespołu. Wypracowana dokumentacja nie tylko określa ramy pracy, ale przede wszystkim pomaga nieustannie rozwijać i doskonalić oferowaną opiekę. Bezpieczeństwo, szacunek, godność i dobro każdego człowieka, szczególnie dzieci, stanowią fundamentalne wartości kierujące wszystkimi działaniami. Każda czynność podejmowana przez personel placówki jest zgodna zarówno z przepisami prawa powszechnego, jak wewnętrznymi regulacjami placówki, co gwarantuje najwyższe standardy opieki nad dziećmi.

1.Podstawy prawne

- a) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
- b) Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r.
- c) Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. kodeks Rodzinny i Opiekuńczy.
- d) Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3.
- e) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
- f) Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi do lat 3.
- g) wewnętrzne regulaminy i procedury placówki.

2. Słownik pojęć

- a) osoba zarządzająca** – rozumie się przez to Dyrektora,
- b) dziecko** – osoba w wieku do lat 3, objęta opieką w placówce,
- c) instytucja opieki** – placówka oferująca opiekę w wieku do lat 3 wymieniona w Ustawie o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3,
- d) personel**- wszelkie osoby zatrudnione w placówce,
- e) plan OWE** – plan opiekuńczo - wychowawczo – edukacyjny,
- f) rodzic** – rodzic dziecka objętego opieką w placówce, a także jego opiekun prawny lub inna osoba, której sąd powierzył sprawowanie opieki nad dzieckiem,
- g) rozporządzenie** - Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie wprowadzenia standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3.

3. Placówka podejmuje działania w celu realizacji standardów dotyczących:

- 1) pracy z dziećmi,
 - 2) organizacji pracy personelu,
 - 3) współpracy personelu z rodzicami,
 - 4) monitorowania wdrażania standardów w zakresach, o których mowa w pkt.1-3,
-
- a) standardy dotyczące pracy z dziećmi są oparte o:
 - poszanowanie praw dzieci,
 - tworzenie przez personel bezpiecznych relacji z dziećmi, opartych na szacunku,
 - rozwijanie u dzieci poczucia przynależności i wrażliwości na innych,
 - stwarzanie warunków do poznawania świata poprzez doświadczenie,
 - budowanie środowiska wspierającego rozwój mowy i komunikacji,
 - organizowanie przestrzeni sprzyjającej rozwojowi fizycznemu i zmysłowemu,
 - umożliwianie dzieciom twórczego wyrażania siebie oraz kontaktu ze sztuką i kulturą,

b) standardy dotyczące organizacji pracy personelu oparte są o:

- zapewnienie pracownikom możliwości rozwoju zawodowego poprzez współpracę, obserwację i analizę codziennej praktyki,
- koncentrację personelu na bezpieczeństwie i zdrowiu dzieci,
- tworzenie estetycznej przestrzeni zgodnej z planem opiekuńczo – wychowawczo-edukacyjnym,
- prowadzenie adaptacji w sposób indywidualnie dostosowany do każdego dziecka,

c) standardy dotyczące współpracy personelu z rodzicami oparte są o:

- budowanie relacji między personelem a rodzicami w oparciu o szacunek i otwartość, aby zapewnić dzieciom spójne środowisko rozwoju,
- stwarzanie rodzicom możliwości aktywnego uczestnictwa w życiu placówki,
- wspiera rodziców w rozwijaniu ich kompetencji wychowawczych.

d) realizując standardy opieki sprawowanej opieki nad dziećmi do lat 3, personel placówki uwzględnia działania, jakie będą podejmowane wobec dziecka w zakresie:

- wypełnienia przez placówkę wobec dziecka funkcji opiekuńczych, wychowawczych i edukacyjnych z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb rozwojowych, potencjału i zainteresowań dziecka:
- zapewnienia przez personel bezpiecznej emocjonalnie i fizycznie atmosfery podczas pobytu dziecka w placówce, w szczególności przez towarzyszenie społeczne i towarzyszenie dziecku w rozwoju charakteryzujące się podmiotowym traktowaniem dziecka, okazywaniem szacunku, podejmowaniem niedyrektywnych działań, nawiązywaniem pozytywnych relacji i budowaniem poczucia autonomii;
- zapewnienia przez personel placówki warunków sprzyjających zintegrowanemu rozwojowi dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem zabaw i interakcji rozwijających:
 - kompetencje komunikacyjne (werbalne i niewerbalne) niezbędne do nawiązywania relacji społecznych,
 - sprawność fizyczną z uwzględnieniem małej i dużej motoryki oraz percepcji zmysłowej dzieci,
 - kreatywność oraz ciekawość świata.

4. Cele opiekuńczo – wychowawczo -edukacyjne

a) zapewnienie dzieciom optymalnego środowiska rozwojowego poprzez kompleksową opiekę uwzględniającą fundamentalne prawa określone w Konwencji o prawach dziecka oraz zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, w tym fizjologicznych, bezpieczeństwa oraz potrzeby uznania i szacunku,

b) stworzenie warunków sprzyjających rozwojowi autonomii i kompetencji społecznych ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności samoobsługowych oraz interakcji międzyludzkich,

c) zapewnienie wszechstronnego rozwoju poprzez starannie zaprojektowane środowisko edukacyjne, które stymuluje rozwój poznawczy, kreatywność, zdolności komunikacyjne oraz sprawność fizyczną.

5. Metody pracy z dziećmi:

a) metoda przyjaznej atmosfery:

- każde dziecko jest otoczone życzliwą i przyjazną atmosferą, sprzyjającą wychowaniu dziecka i zapewniającą poczucie bezpieczeństwa

b) bajkoterapia:

- terapia przez bajki, która pomaga dzieciom w trudnych sytuacjach emocjonalnych i zapewnia poczucie bezpieczeństwa. Jest szczególnie przydatna w pierwszych dniach w placówce.

c) metody oparte na zabawach integracyjnych (wg KLANZA):

- zabawy ruchowe z muzyką i chustą animacyjną, które integrują dzieci w grupie

d) zabawy fundamentalne:

- dzieci do około 2,5 roku zwykle bawią się obok siebie, obserwując się wzajemnie. Zabawa swobodna jest kluczowym elementem stymulującym rozwój, może przybierać formy organizowane.

e) metoda Dobrego Startu składająca się z trzech elementów: motorycznego; czyli ćwiczenia ruchowe, ruchowo – słuchowe a także ruchowo – wzrokowo- słuchowe:

- ruchy zharmonizowane z rytmem piosenki wykonywane podczas reprodukcji znaków graficznych;
- słuchowego – piosenki, wierszyki, zdania, wyrazy,
- wzrokowego jak znaki graficzne, wzory literopodobne, litery i znaki matematyczne.

f) metoda ruchowej ekspresji twórczej Rudolfa Labana

- metoda Rudolfa Labana jest także metodą improwizacji ruchowej. Daje możliwość podejmowania ruchu zgodnie z własną inwencją twórczą, fantazją, doświadczeniem.

U podstaw tej metody leży naturalna ruchliwość i naturalny styl motoryki dziecka. Pozwala ona na posługiwanie się różnymi formami ruchu i ekspresji jak: ćwiczenia muzyczno – ruchowe, zabawy, taniec, opowieść ruchowa, inscenizacja, improwizacja ruchowa. W metodzie uwzględnia się łączenie ruchu z muzyką i rytmem, dlatego często przy metodzie realizacji zadań wykorzystuje się instrumenty perkusyjne.

g) metoda ruchu rozwijającego Weroniki Sherborne:

- metoda ta wykorzystuje ruch jako narzędzie wspomagania rozwoju psychomotorycznego; dotyk, ruch i relacje fizyczne pomagają w świadomości ciała i usprawnianiu ruchowym a także w nawiązaniu bliskich kontaktów z innymi ludźmi.

h) metoda aktywnego słuchania muzyki w. Batii Strauss:

- dzieci słuchają utworu i wykonują proste ruchy rytmiczne siedząc albo proste ruchy taneczne wg wskazówek opiekuna. Aktywne słuchanie ma na celu przybliżenie muzyki klasycznej, uwrażliwienie na nią. Dzięki tej metodzie dzieci kształtują wyobraźnię dźwiękową.

i) metoda wychowania muzycznego:

- metoda ta poprzez ruch, śpiew i tworzenie, realizuje cele wychowania ogólnego oparte na zrozumieniu tkwiącej w dziecku potrzeby ruchu i aktywności – wychowuje człowieka nie tylko wrażliwego na sztukę, ale też przyszłego odbiorcę muzyki a często jej wykonawcę i twórcę.

j) metoda polisensorycznego oddziaływania na jednostkę:

- każdy człowiek lepiej przyswaja nową wiedzę o świecie, jeśli zostaje ona przekazana w sposób wykorzystujący naraz jak największą ilość zmysłów. Dlatego prezentując dzieciom nowe wiadomości staramy się nie tylko pobudzać ich zmysł wzroku czy słuchu, ale także dotyk, węch i smak. W ten sposób dzieci mają możliwość całościowego poznania świata, wykorzystując zdobyte na zajęciach wielozmysłowe doświadczenia dotyczące np.: pór roku, świąt czy zjawisk atmosferycznych oraz odpowiadających im zapachów, wrażeń wzrokowych, dotykowych, słuchowych czy smakowych.

k) techniki plastyczno – konstrukcyjne

- rozwijają wyobraźnię i umiejętności manualne dzieci w sposób dopasowany do ich wieku i możliwości.

l) techniki parateatralne

- wielokierunkowy proces wspierający rozwój dziecka poprzez kontakt z różnorodnymi formami sztuki, wspieranie rozwoju kreatywności, wyobraźni i ekspresji.

6. Harmonogram dnia

W placówce ustala się harmonogram dnia celem zapewnienia dzieciom stałych i przewidywalnych warunków opieki. Harmonogram dnia dostępny jest dla rodziców dzieci przebywających w placówce.

Harmonogram dnia

6.30-8.15 – przyjmowanie dzieci do żłobka,

- zabawy swobodne według zainteresowań dzieci,
- zabawy integracyjne, ruchowe, ze śpiewem,
- indywidualne zabawy edukacyjne z opiekunami,

8.15-8.30 przygotowanie do śniadania:

- czynności higieniczne i pielęgnacyjne, wdrażanie elementów higieny osobistej, kształtowanie umiejętności samoobsługowych.

8.30-8.50 śniadanie

9.00 -9.20 czynności higieniczne po śniadaniu, zabawy ćwiczące samoobsługę.

9.30-10.30 zabawy edukacyjno – rozwojowe. Realizacja planu żłobka:

- zajęcia zorganizowane stymulujące rozwój psychoruchowy dziecka,
- zabawy ruchowe koordynujące całe ciało dziecka, doskonalające zmysł równowagi,

- zabawy plastyczne,
- zabawy z elementami muzykoterapii,
- zabawy logopedyczne, wspomagające rozwój mowy,
- zabawy manipulacyjne i paluszkowe,
- zabawy parateatralne,
- 10.20-10.30 czynności higieniczne,
- 10.30-10.50 II śniadanie,
- 10.50.- 11.10 przygotowanie do odpoczynku, czynności higieniczne,
- 11.10-13.10 odpoczynek,
- 13.10-13.30 przygotowanie do obiadu,
- czynności higieniczne i pielęgnacyjne, wdrażanie elementów higieny osobistej,
- 13.30-14.00 obiad,
- wdrażanie do samodzielnego jedzenia, ćwiczenie posługiwania się sztućcami,
- 14.00-14.15 czynności pielęgnacyjne i higieniczne:
- trening czystości – nauka korzystania z nocnika i sedesu, wdrażanie elementów higieny osobistej,
- 14.30-16.30 zabawy tematyczne- rozwijanie indywidualnych zdolności dzieci:
- zabawy rytmiczne, ruchowe,
- zabawy manipulacyjne i paluszkowe,
- zabawy rozwijające spostrzegawczość,
- zabawy konstrukcyjne,
- zabawy plastyczne,
- zabawy wspierające rozwój mowy,
- zabawy swobodne,
- zabawy swobodne w kąciakach zainteresowań.

Rozchodzenie się dzieci do domu- czas na indywidualne rozmowy rodziców z opiekunami

Uwagi do harmonogramu:

- czynności higieniczne (zmiana pieluszek, korzystanie z toalety) realizowane są indywidualnie, według potrzeb i wieku każdego dziecka,
- plan dnia może być modyfikowany w zależności od potrzeb grupy i poszczególnych dzieci
- dzieci mają stały dostęp do kąciaka wyciszenia w ciągu całego dnia,

- trudność proponowanych aktywności jest dostosowywana do możliwości rozwojowych dzieci,

- powyższy harmonogram, stanowi ramy organizacyjne dnia, zapewniając dzieciom poczucie bezpieczeństwa poprzez przewidywalną rutynę.

Stałe elementy dnia to posiłki, czynności higieniczno – sanitarne, odpoczynek oraz realizacja planu.

Zmienne elementy to różnego rodzaju aktywności podejmowane przez dzieci.

7. Planowane aktywności

a) Aktywności wspierające rozwój autonomii dzieci:

- aktywności umożliwiające dzieciom podejmowanie decyzji:
 - udostępnienie 2-3 zabawek do samodzielnego wyboru,
 - możliwość wyboru kącika tematycznego według zainteresowań,
 - wybór między dwiema przekąskami,
 - decydowanie o kolejności wykonywania prostych czynności,
 - wybór między dwiema aktywnościami zaproponowanymi przez opiekuna
 - samodzielne mycie rąk z minimalną pomocą
 - odkładanie zabawek na miejsce,
 - pobieranie zabawek z niskich, dostępnych półek.

b) Aktywności wspierające współpracę i komunikację dzieci w grupie:

- toczenie piłki w kręgu z wymienianiem imion,
- budowanie z klocków w małych zespołach,
- ustawianie się jedno za drugim i poruszanie w rytm piosenki,
- trzymanie brzegów chusty i wspólne poruszanie nią,
- przekazywanie przedmiotu w kole,
- tworzenie grupowej pracy plastycznej
- przechodzenie przez tunel z pomocą kolegów,
- ćwiczenie wymiany zabawek,
- nauka pocieszania na przykładzie zabawki.

c) Aktywności związane z celebrowaniem świąt i ważnych wydarzeń:

- wykonanie i ozdobienie korony dla jubilata,
- wspólne śpiewanie podczas urodzin,
 - przygotowanie powitania dla nowego dziecka,
- tworzenie prostych ozdób okolicznościowych
- przygotowanie upominku na Dzień Babci i Dziadka,
- wykonanie prezentu np. z odciskiem dłoni,
- ozdabianie wydmuszek/styropianowych jajek,
- tworzenie papierowych ozdób na choinkę.

d) Aktywności rozwijające myślenie przyczynowo- skutkowe oraz obserwację otoczenia :

- aktywności rozwijające myślenie przyczynowo- skutkowe:
 - proste eksperymenty (np. wrzucanie klocka do wody)

- obserwowanie toczących się piłek po pochylni,
 - eksperymentowanie z różnymi przedmiotami w wodzie,
 - obserwowanie efektów mieszania farb,
 - obserwowanie reakcji sody z octem,
 - obserwowanie topnienia lodu i zamarzania wody.
- aktywności kształtujące umiejętność obserwacji i doświadczania otaczającego świata
 - codzienna obserwacja pogody za oknem,
 - eksploracja terenu z lupami,
 - sadzenie i obserwowanie wzrostu roślin np. rzeżuchy, fasoli,
 - gromadzenie i opisywanie znalezionych na spacerze przedmiotów,
 - nasłuchiwanie i rozpoznawanie dźwięków otoczenia,
 - wyszukiwanie w sali przedmiotów o określonym kolorze.
 - aktywności rozwijające używanie określeń dla cech przedmiotów
 - sortowanie przedmiotów według kolorów,
 - porównywanie wielkości zabawek, przedmiotów,
 - grupowanie podobnych przedmiotów,
 - rozpoznawanie przedmiotów przez dotyk
 - porównywanie wagi przedmiotów,
 - wyszukiwanie przedmiotów w określonym kształcie.
 - aktywności rozwijające używanie określeń przestrzennych
 - chowanie i szukanie zabawek z określeniem położenia,
 - wykonywanie poleceń zawierających określenia przestrzenne,
 - umieszczanie przedmiotów w określonych miejscach,
 - zabawy z pudełkami i pojemnikami,
 - pokonywanie przeszkód z użyciem określeń przestrzennych,
 - porządkowanie zabawek zgodnie z instrukcją przestrzenną.

e) Aktywności rozwijające umiejętności porozumiewania się

- aktywności obejmujące rozmowy z dziećmi:
 - rytuał powitania i krótka rozmowa o samopoczuciu,
 - nazywanie przedmiotów podczas codziennych czynności,
 - opowiadanie dziecku o wykonywanych czynnościach,
 - zachęcanie do pokazywania i nazywania przedmiotów,
 - nazywanie emocji w różnych sytuacjach,
 - odgadywanie przedmiotów po opisie.
- aktywności wspierające komunikowanie się dzieci ze sobą oraz personelem
 - zabawa w rozmowę telefoniczną z użyciem zabawkowych telefonów
 - przekazywanie prostego komunikatu,
 - ćwiczenie wyrażania prośb,
 - komunikowanie upodobań
 - powtarzanie dźwięków, słów, gestów,

- aktywności wspierające aktywny udział dzieci we wspólnym czytaniu

- regularne czytanie krótkich książeczek
- wskazywanie elementów na obrazku podczas czytania,
- zadawanie prostych pytań dotyczących treści książeczki,
- swobodne oglądanie książeczek,
- przedstawienie znanej bajki z pomocą pacynek,
- układanie prostych historyjek z obrazków,
- zabawy paluszkowe z wierszykami.

f) aktywności wspierające rozwój sprawności fizycznej dzieci.

- aktywności rozwijające motorykę małą

- zabawy z masą solną, plasteliną, ciastoliną,
- wkładanie klocków do otworów o pasujących kształtach,
- nawlekanie dużych koralików,
- darcie, gniecenie, zgniatanie papieru,
- układanie klocków jeden na drugim,
- układanie prostych puzzli 2-4 elementowych,
- przesypywanie materiałów sypkich łyżką,
- przyklejanie naklejek na karton.

- aktywności rozwijające percepcję zmysłową

- eksploracja pudełek wypełnionych różnymi materiałami,
- rozpoznawanie dźwięków otoczenia,
- lokalizowanie źródła dźwięku,
- tworzenie obrazów farbami do malowania palcami,
- chodzenie po różnych fakturach,
- rozpoznawanie bezpiecznych zapachów,
- zabawy kolorowymi filtrami, latarkami.

- aktywności rozwijające motorykę dużą

- ćwiczenia ruchowe dostosowane do wieku,
- codzienne spacerowanie w różnych warunkach pogodowych,
- pokonywanie prostych przeszkód,
- zabawy ruchowe przy muzyce,
- naśladowanie ruchów zwierząt,
- ćwiczenia równowagi,
- toczenie, rzucanie, kopanie piłek,
- przechodzenie przez tunel
- aktywności w terenie
- turlanie się, bujanie w kocu.

8. Wizytówka placówki

1) Nazwa instytucji: Żłobek Miejski nr 1

2) Lokalizacja placówki:

- a) adres: os. Błękitne 28,58-200 Dzierżoniów
- b) Parking: miejsca parkingowe dostępne przed budynkiem żłobka i budynkiem szkoły, przy której znajduje się placówka.
- c) Tereny rekreacyjne: w pobliżu placówki jest park

3) Struktura i zasoby:

- a) Liczba miejsc 72
- b) Grupy wiekowe: III grupy wiekowe
- c) Przestrzenie zewnętrzne: plac zabaw oraz tereny zielone.

4) Kierownictwo

- a) dyrektor: Magdalena Bochenek
- b) kontakt tel. 74 831 51 05, sekretariat@zlobek.dzierzoniow.pl

9. Aranżowanie przestrzeni w placówce

a) przestrzeń w instytucji opieki zorganizowana jest w sposób umożliwiający wydzielenie co najmniej trzech spośród poniższych stref zainteresowań dla dzieci:

- strefa wspólnego czytania
- strefa zabaw konstrukcyjnych,
- strefa zabaw ruchowych
- strefa zabaw plastycznych
- strefa zabaw wodą i piaskiem,
- strefa zabaw tematycznych
- strefa zabaw muzycznych,

b) w instytucji opieki przestrzeń zorganizowana jest w sposób wspierający autonomię dziecka, w szczególności:

- pojemniki z materiałami i zabawkami są oznakowane w sposób zrozumiały dla dzieci,
- materiały i zabawki są usytuowane na wysokości dostępnej dla dzieci,
- każde dziecko ma miejsce do przechowywania swoich rzeczy oznaczone w sposób widoczny i zrozumiały dla dziecka.

c) w pomieszczeniach, w których przebywają dzieci, zawsze dostępna jest dla nich woda do picia w każdym momencie w ciągu dnia,

d) w pomieszczeniach dla dzieci nie używa się muzyki lub radia jako stałego tła akustycznego

e) wśród materiałów dostępnych dla dzieci w pomieszczeniach i na zewnątrz znajdują się naturalne materiały i przedmioty codziennego użytku.

10. Przepisy końcowe

Wszelkie zmiany w planie opiekuńczo wychowawczo edukacyjnym wymagają formy pisemnej.